

Notatki florystyczne z Pienin

RÓŻA KAŻMIERCZAKOWA i JOANNA PERZANOWSKA

KAŻMIERCZAKOWA, R. AND PERZANOWSKA, J. 2001. Floristic notes from the Pieniny Mts (Western Carpathians). *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 8: 3–9. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: New species and new localities of rare vascular plants from the Pieniny Mts are listed. The survey was made in 1998–2000; dates were given for some earlier records.

KEY WORDS: vascular plants, floristics, distribution, Pieniny Mts, Western Carpathians

R. Kaźmierczakowa i J. Perzanowska, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, al. Mickiewicza 33, PL-31-120 Kraków, Polska

WSTĘP

Pasma Pienin jest dobrze poznane pod względem florystycznym. ZARZYCKI (1981) podaje stamtąd około 1000 gatunków. Stale jednak stwierdza się występowanie na tym obszarze taksonów wcześniej nie notowanych, jak i nowe stanowiska gatunków rzadkich (np. MIREK 1988; BABCZYŃSKA-SENDEK i in. 1990; JAGIEŁŁO 1992; DZIEWOLSKI 1993; PIĄTEK & VONCINA 1995; ŻÓŁKOŚ i in. 1998; WRÓBEL 1999).

Informacje, będące treścią niniejszej notatki, w większości zebrano podczas prac nad operatem ochrony lądowych ekosystemów nieleśnych Pienińskiego Parku Narodowego, wykonywanych w latach 1998–2000. W pracach tych, oprócz autorek, brali udział: Eugeniusz Dubiel (*E.D.*), Grzegorz Vončina (*G.V.*), Iwona Wróbel (*I.W.*) i Jan Zarzycki (*J.Z.*). Stanowiska znalezione przez wymienione osoby są sygnowane ich inicjałami. Materiały zebrane podczas przygotowywania operatu uzupełniono danymi z lat wcześniejszych (w tym przypadku podano rok, w którym notowano stanowisko).

Poniższy wykaz obejmuje 95 taksonów mających w Pieninach nieliczne stanowiska, w tym także kilka gatunków od wielu dziesięcioleci nie potwierdzonych lub w ogóle nie notowanych na tym terenie (te ostatnie w wykazie oznaczone wykrzyknikiem). Za rzadkie uznano te taksony, które przez ZARZYCKIEGO (1981) podawane były z nie więcej niż 10 stanowisk. Częstsze taksony wymieniono jedynie w tych przypadkach, jeśli nowo odkryte stanowiska istotnie zwiększały ich dotychczasowy zasięg geograficzny lub ustalały zasięg wysokościowy. Potwierdzono także utrzymywanie się gatunku na jednym

w Pieninach stanowisku, na którym był zbierany przed wielu laty. Podano również rzadką formę barwną.

WYKAZ GATUNKÓW

Gatunki podano w układzie alfabetycznym, ich nazwy według MIRKA i in. (1995). Stanowiska zlokalizowano zgodnie z podziałem geograficznym Pienin przyjętym przez ZARZYCKIEGO (1981): **PZ** – Pieniny Zachodnie, **PC** – Pieniny Centralne, **PS** – Pieniny Słowackie. Dla każdego stanowiska podano wysokość nad poziom morza i zbiorowisko roślinne, w którym gatunek występował. Zwykle podano także liczebność osobników. Taksony synantropijne oznaczono gwiazdką (*).

Zastosowano następujące skróty zbiorowisk roślinnych: *Arrhenatheretum elatioris* – *Arrh. el.*, *Arrhenatherion* – *Arrh.*, *Aegopodio-Petasitetum* – *Aegop.-Pet.*, zb. *Agropyron caninum-Eupatorium cannabinum* – zb. *Agr.-Eup.*, *Anthylli-Trifolietum montani* – *Anth.-Trif.*, *Berberidion* – *Berb.*, zb. *Calamagrostis varia* – zb. *Calamagr. var.*, zb. *Caltha laeta-Chaerophyllum hirsutum* – zb. *Cal.-Chaer.*, *Cirsietum rivularis* – *Cirs. riv.*, *Dendranthemo-Seslerietum* – *Dendr.-Sesl.*, *Epilobion fleischerii* – *Epil. fl.*, *Festucetum pallentis* – *Fest. pall.*, *Filipendulo-Geranietum* – *Fil.-Ger.*, *Geranio-Silenetum gallicae* – *Ger.-Sil.*, *Gladiolo-Agrostietum* – *Gl.-Agr.*, *Gymnocarpietum robertiani* – *Gymn. rob.*, *Nardetalia* – *Nard.*, *Origano-Brachypodietum pinnati* – *Orig.-Brach.*, *Phalaridetum arundinaceae* – *Phal. arund.*, *Valeriano-Caricetum flavae* – *Val.-Car.*, zb. *Veratrum lobelianum-Laserpitium latifolium* – zb. *Ver.-Las.*

Objęty badaniami teren mieści się w kwadratach ATPOL **EG21** i **EG22**. Wymienione poniżej stanowiska zlokalizowano w sieci kwadratów, podając ich oznaczenie liczbowe.

Alliaria petiolata (Bieb.) Cav. & Gr. – **PC**, 22: Sromowce Niżne, 450, zb. ze zw. *Epil. fl.*, pojedynczo; Kosarzyska, 880, zb. *Ver.-Las.*

Allisma plantago-aquatica L. – Bardzo rzadki; z Pienin Centralnych nie podawany. **PZ**, 21: Czorsztyń, przy pawilonie PPN, 430, nielicznie; **PC**, 22: Sromowce Niżne, nad Potokiem Macelowym przy ujściu do Dunajca, 460, 1 osobnik; **PS**, 22: wilgotny rów przydrożny przy ujściu Leśnickiego Potoku, 430, kilka osobników.

Allium oleraceum L. – **PZ**, 21: Niedzica, 540, młaka *Val.-Car.* (1993); Pol. Zaukier, łąka ziołoroślowa; **PZ**, 22: Pol. Zaosice, skarpa w środkowej części polany, 620, *Orig.-Brach.*, nielicznie; skarpa przy drodze polnej z Sromowiec Niżnych na Szewców Gronik, 500, bardzo nielicznie; **PC**, 22: Kurnikówka, 690, bujna łąka ze zw. *Arrh.* z dominacją *Dactylis glomerata*, bardzo nielicznie; Pol. Facimiech, 525, łąka ziołoroślowa.

Alopecurus geniculatus L. – Bardzo rzadki. **PC**, 22: Sromowce Niżne, przy ujściu Potoku Macelowego do Dunajca, 460, nielicznie.

Arabis glabra (L.) Bernh. – **PZ**, 22: Forendówka, 780, murawa z gatunkami ciepłolubnymi, nielicznie (*leg. E. Panczer-Kotejowa*).

Arctium nemorosum Lej. – **PC**, 22: Pod Rówienką, 445, *Phal. arund.*, nielicznie (*J.Z.*); Pod Przechodkami, 430, *Phal. arund.* (*J.Z.*).

Artemisia absinthium L. var. *calcigena* Rehm. – **PC**, 22: piarg na południowych zboczach masywu Trzech Koron, 670, *Orig.-Brach.*, kilkanaście osobników.

Botrychium lunaria (L.) Sw. – **PZ**, 21: Wąwóz Gorceński, 580, zbocze orograficznie lewe, zb. *Calamagr. var.*, bardzo nielicznie; **PC**, 22: piarg „Spuszczalnica” pod Trzema Koronami, 750, *Orig.-Brach.*, kilka osobników (wcześniej podawany z Trzech Koron i m. Trzema Koronami a Wąwozem Sobczańskim, por. ZARZYCKI, 1981); Polana Pieniny, 940, zb. *Ver.-Las.*, kilkanaście osobników (1987, 1988).

! *Bromus erectus* Huds. – Gatunek z Pienin dotychczas w literaturze nie podawany. **PZ**, 21: na S od Zielonych Skalek, 570, *Arrh. el.*, kilka kęp; **PZ**, 22: Wlk. Załonie, 580, 620, dość licznie; pol. Nad Forendówką, 810, łąka ze zw. *Arrh.* z dużym udziałem gatunków ciepłolubnych; **PC**, 22: Kras, 430,

odłóg (*E.D.*), Kras 440 *Orig.-Brach.* – stanowisko to wskazał nam prof. K. Zarzycki, który obserwował tam stokłość prostą od kilkunastu lat.

Calamagrostis epigejos (L.) Roth – Gatunek rozprzestrzeniający się w Pieninach. **PZ**, 21: przy ujściu Głębokiego Potoku, 500; **PZ**, 22: przy drodze między pol. Doliny a Łąką Macelak, 765, bujna łąka ze zw. *Arrh.*, zwarty łąn zajmujący ok. 1 ara; **PC**, 22: Podłażce, 530, przy szlaku, nielicznie; płd. stoki Trzech Koron, 700, skraj murawy *Orig.-Brach.*, nielicznie.

Campanula rotundifolia L. – **PZ**, 21: Zielone Skalki, 620, *Fest. pall.*, nielicznie; skały przy Zamku w Czorsztynie, 570, 630, *Fest. pall.*, nielicznie.

Carduus collinus W. & K. – **PZ**, 21: Długa Grapa, 700, *Orig.-Brach.*, nielicznie; skałka za Zamczyskiem, 610, *Berb.*, nielicznie; **PZ**, 22: Wąwóz Gorczyński, 600, zb. *Calamagr. var.*, dość licznie; Nowa Góra, 850, zb. *Calamagr. var.*, nielicznie, wcześniej podawany ze szczytu Nowej Góry (ZARZYCKI 1981).

Carex distans L. – **PZ**, 21: Niedzica, 540, *Val.-Car.* (1993); nad szosą między Kątami a Krośnicą, koło Dużego Locha, 640, *Val.-Car.*, nielicznie; przy ścieżce z Kątów na Lęborg z sączącą się wodą, 510, nielicznie.

C. echinata Murray – **PZ**, 21: Majerz, 640, *Val.-Car.*, pojedynczo (*G.V.*); Dolinki, 510, *Val.-Car.* (*G.V.*); **PZ**, 22: Kocioł, 690, *Val.-Car.*, dość licznie (*G.V.*).

C. lepidocarpa Tausch – Gatunek dotychczas podany jedynie z Małych Pienin. **PC**, 22: Pod Ociemne, 425, *Val.-Car.*, nielicznie (*G.V.*).

C. leporina L. – **PZ**, 22: Wymiarki-Toporzysko, 780, łąka ziołoroślowa, nielicznie.

C. pilosa Scop. – Gatunek rzadki, z Pienin Zachodnich nie podawany. **PZ**, 21: cypel po płn. stronie zatoki Harczy Grunt, 540, ciepłolubna jedlina, licznie.

C. remota L. – **PZ**, 22: nad Straszynym Potokiem, 630, zb. *Cal.-Chaer.*, kilka kęp; nad Czarnym Potokiem, 730, zb. *Cal.-Chaer.*, 1 kępa; skraj lasu nad Potokiem Sobczańskim, 500, nielicznie

C. spicata Huds. – **PZ**, 22: Wlk. Załonie, 580, łąka świeża, dość licznie.

C. pairoae F. W. Schultz – **PZ**, 21: Długa Grapa, 720, zarośla ze zw. *Berb.*, nielicznie; **PZ**, 22: Wąwóz Gorczyński, 575, zb. *Calamagr. var.*, licznie; piarg na zboczach Gołej Góry, 590, *Gymn. rob.*, nielicznie; Nowa Góra, 850, zb. *Calamagr. var.*, nielicznie; **PC**, 22: piarg pod Trzema Koronami, 670, *Gymn. rob.*, nielicznie – wcześniej podany z Trzech Koron 760 (ZARZYCKI 1981); Grabczychy, 580, *Orig.-Brach.*, nielicznie.

C. tomentosa L. – Ostatnio podawana z polskiej części Pienin w 1928 r. (por. ZARZYCKI 1981). **PZ**, 21: Niedzica, 540, podsuszona młaka *Val.-Car.* (1993); **PZ**, 22: Zaosice, 610, nielicznie, Wlk. Załonie, 580, dość licznie, oba stanowiska – łąka ze zw. *Arrh.* z udziałem gatunków ciepłolubnych; **PC**, 22: Kras, 460, *Orig.-Brach.*, nielicznie.

Carlina intermedia Schur – **PZ**, 21: Długa Grapa, 715, *Berb.*, nielicznie; **PZ**, 22: Wąwóz Gorczyński, 600, zb. z *Calamagr. var.*, kilka osobników; **PC**, 22: masyw Trzech Koron, 640, *Gymn. rob.*, nielicznie.

Centaureum pulchellum (Sw.) Druce – **PZ**, 22: południowe podnóża Gołej Góry, 570, miejsce silnie zerodowane, nielicznie.

Cerintho minor L. – **PZ**, 21: Lęborg, 570, pojedynczo; Gróbką, 560, skarpa nad drogą; **PZ**, 22: na E od Gołej Góry, 660; wszędzie w *Orig.-Brach.*

Chamaenerion palustre Scop. – Gatunek w Pieninach niezbyt rzadki, znany z 12 stanowisk, lecz większość z nich skupiona w dolinach rzek. **PZ**, 22: Szewców Gronik powyżej Sromowiec Niżnych, 500, skaliste, suche zbocze wąwozu śródpolnego z drogą w dnie, kilka osobników.

Cimicifuga europaea Schipcz. – **PZ**, 21: Wąwóz Gorczyński, 570, zbocze orograficznie prawe, zb. *Calamagr. var.*, nielicznie; **PC**, 22: piarg pod Kopą Siana, 680, zb. *Agrop.-Eup.*, pojedynczo.

Cirsium oleraceum (L.) Scop. – **PZ**, 21: Dolinki, 560, zb. *Cal.-Chaer.*; pol. Pod Stusem, 580, *Val.-Car.*; **PC**, 22: Loch nad Dunajcem – Rówienka, 430, *Aegop.-Pet.*

C. palustre (L.) Scop. – **PZ**, 21: Majerz, 640, *Val.-Car.*; Barbarzyna, 615, *Fil.-Ger.*; Pod Stusem, 590, *Val.-Car.*; Izgrond, 590, *Val.-Car.*; **PZ**, 22: Kocioł, 690, *Val.-Car.*; **PC**, 22: Pod Ociemne, 425, *Val.-Car.*

Coeloglossum viride (L.) Hartm. – Gatunek rzadki, z Pienin Zachodnich dotychczas nie podawany. **PZ**, 21 – Majerz nad Hałuszową, 650, uboga łąka z *Festuca rubra*, 1 osobnik; **PC**, 22: Szopka, 760, *Anth.-Trif.*, (1997), 2 osobniki; potwierdzono występowanie gatunku na znanych wcześniej stanowiskach (ZARZYCKI 1981; JAGIELLO 1992): Doliny nad Gródkiem, 620, *Anth.-Trif.* (1996), 1 osobnik; Stolarzówka, 650, *Anth.-Trif.*, 4 osobniki; (wszystkie stanowiska I.W.).

Colchicum autumnale L. – Gatunek uważany za dość rzadki w Pieninach Zachodnich, obecnie częsty na łąkach i młakach. **PZ**, 21: Niedzica, 540 (1993); Dolinki, 580; Pod Czubatką, 580; Uła, 640; Żłobina, 600; Bendyki, 660; Piekielko, 620; Pod Upszarem, 590; Zaukier, 575; Gawędowa Skalka, 700; Duszowa, 680; Roplichta, 685; **PZ**, 22: Zaosice, 620.

Crepis praemorsa (L.) Tausch – Gatunek rzadki, z Pienin Zachodnich dotychczas nie podawany. **PZ**, 22: Zaosice, 635, murawa z gatunkami ciepłolubnymi, nielicznie.

Cynoglossum officinale L. – **PZ**, 21: Harczy Grunt, 540, pojedynczo; **PZ**, 22: Wąwóz Gorczyński, 570, zb. *Calamagr. var.*, nielicznie; Goła Góra, 610, nielicznie.

Eleocharis palustris (L.) Roem. & Schult. – **PC**, 22: Sromowce Niżne, wilgotny rów przy ujściu Potoku Sobczańskiego do Dunajca, 460, pojedynczo.

E. quinqueflora (Hartmann) O. Schwarz – **PZ**, 21: Majerz, 640, *Val.-Car.*; nad szosą Krośnica – Kąty, na E od Wielkiego Locha, *Val.-Car.*

E. uniglumis (Link) Schult. – **PZ**, 21: pol. Za Dużym Lochem po E stronie drogi Krośnica – Kąty, 630; rów przy drodze Krośnica – Kąty pod Długą Grapą, fragmenty *Val.-Car.*; **PZ**, 22: powyżej Wąwozu Sobczańskiego, 650; **PC**, 22: Pod Ociemne, 425, *Val.-Car.*

Epilobium hirsutum L. – Bardzo rzadki; z Pienin Zachodnich nie podawany. **PZ**, 21: Niedzica, 540, *Val.-Car.* (1993); Czorsztyn obok pawilonu PPN, 650, *Fil.-Ger.*, dość licznie; poniżej parkingu nad Zamkiem (Bednarzówka), 580, *Fil.-Ger.*; Majerz, 650, *Val.-Car.* (G.V.); Łysa Góra, 620, *Val.-Car.* (G.V.); **PZ**, 22: Izgrond, 590, *Val.-Car.* (G.V.); **PC**, 22: Sromowce Niżne, przy ujściu Potoku Sobczańskiego do Dunajca, 460, nielicznie; Krościenko przy budynku dyrekcji PPN, 430 (I.W.).

E. palustre L. – **PZ**, 21: Do Roplichty, 635, *Val.-Car.* (G.V.).

E. parviflorum Schreb. – **PZ**, 21: Czorsztyn obok pawilonu PPN, 650, *Fil.-Ger.*, nielicznie; **PC**, 22: przy ujściu Potoku Sobczańskiego do Dunajca, 460, pojedynczo.

Epipactis palustris (L.) Crantz – **PZ**, 21: Majerz, 650 (G.V.); podsuszona młaka po E stronie szosy Krośnica – Kąty, pod Dużym Lochem, 630, kilkadziesiąt osobników; Roplichta, 740 (G.V.); podnóże Golej Góry, 570, silnie zerodowany fragment zbocza z wychodniami łupków, z sączącą się wodą, licznie; powyżej Lęborga, przy rozwidleniu dróg leśnych, 590, nielicznie; **PZ**, 22: Izgrond, 590 (G.V.); Kocioł, 690; **PC**, 22: Toporzyska, 530, kilkadziesiąt osobników, młaka.

Equisetum fluviatile L. – **PZ**, 21: Majerz, 640, nielicznie (G.V.); Polana Uła, 640, zb. *Cal.-Chaer.*, licznie; Żłobina, 630, zb. *Cal.-Chaer.*, bardzo licznie (G.V.); **PZ**, 22: Forendówka, 780, *Val.-Car.*, dość licznie (G.V.); Płaśnie, 560, *Val.-Car.*, dość licznie (G.V.); Golusiów Gronik, 740, *Val.-Car.*, dość licznie; Kocioł, 690, *Val.-Car.*, licznie (G.V.); **PC**, 22: Pod Ociemne, 425, *Fil.-Ger.*, dość licznie (I.W.); Sopotówka, 710, licznie, *Val.-Car.* (G.V.);

E. pratense Ehrh. – Bardzo rzadki; w Pieninach Centralnych nie notowany. **PZ**, 22: wschodnie zbocza Nowej Góry, 760, wilgotne, ocienione miejsce przy drodze leśnej, dość licznie; **PC**, 22: Sromowce Niżne, 450, żwirowiska nad Dunajcem, nielicznie.

E. sylvaticum L. – **PZ**, 21: Majerz nad Hałuszową, 645, *Nard.*, dość licznie (J.Z.); Dolinki, 590, *Val.-Car.*, dość licznie (G.V.); **PZ**, 22: Toporzysko, 800, *Nard.*, dość licznie; Wymiarki-Toporzysko, 780, łąka ziołoroślowa, dość licznie;

* *Erysimum cheiranthoides* L. – **PC**, 22: Sromowce Niżne, 450, żwirowisko nad Dunajcem, nielicznie.

Filipendula vulgaris Mnch. – **PZ**, 21: Majerz, 645, *Nard.* (I.W., J.Z.); Mraźnica, 620, *Nard.* (I.W., J.Z.); **PZ**, 22: Wlk. Dolina, 795, *Nard.*; Wlk. Załonie, 655, *Gl.-Agr.*, *Nard.*; **PC**, 22: Kras, 465, *Orig.-Brach.*, 560, *Ant.-Trif.* (J.Z.); Sosnów, 560, *Nard.* (I.W., J.Z.);

Fragaria viridis Duches – **PZ**, 21: Kozia Góra, 790, *Orig.-Brach.*; Kąty, 525, *Orig.-Brach.*; **PZ**, 22: Polana Zaosice, 600, ekoton między łąką a lasem, dość licznie.

Galium rivale (Sibth. & Sm.) Griseb. – **PC**, 22: przy ujściu Potoku Macelowego do Dunajca, 460, pojedynczo.

G. rotundifolium L. – **PZ**, 21: Babiakowa, 720, ciepłolubna jedlina; **PZ**, 22: zbocza poniżej Kirowej Skalki, 770, świerczyna, dość licznie; południowe zbocza Macelaka, las jodłowy, 800, licznie.

G. verum L. – **PZ**, 21: Bandyki, 690; Ula, 660; Na Piekiełku, 650; u ujścia Głębokiego Potoku, 520, Roplichta, 695, *Ant.-Trif.* (*J.Z.*); Kąty, 525, *Orig.-Brach.*, łąka ziołoroślowa; **PZ**, 22: Zaosice, 610, łąka ze zw. *Arrh.*, nielicznie; **PC**, 22: Kras, 450–560, *Anth.-Trif.* (*J.Z.*), *Orig.-Brach.*

Gentianella bohemica Skalický (przez ZARZYCKIEGO 1981 podana jako *Gentiana austriaca* A. et J. Kern.) – Utrzymuje się na jedynym stanowisku. **PC**, 22: Stolarzówka, 660, *Anth.-Trif.*, kilkanaście osobników.

* *Geranium columbinum* L. – Gatunek dość częsty w Pieninach, (35 not.). Stwierdzone stanowisko leży przy górnej granicy zasięgu w Pieninach. **PC**, 22: dość licznie, piarg pod Trzema Koronami, 800, *Orig.-Brach.*

G. palustre L. – **PZ**, 21: Czorsztyn – Nadzamcze, 650, *Fil.-Ger.*; **PC**, 22: Pod Ociemne, 430, bardzo licznie; Kras, 475, *Fil.-Ger.*, dość licznie.

Glyceria fluitans (L.) R. Br. – Gatunek bardzo rzadki, z Pienin Centralnych dotychczas nie podawany. **PC**, 22: Sromowce Niżne – Równia, przy ujściu Potoku Macelowego do Dunajca, 460, bardzo licznie.

G. plicata Fr. – **PC**, 22: Polana Pieniński Potok, 670, nad potokiem, dość licznie; Sromowce Niżne – Równia, nad Potokiem Macelowym, 460, nielicznie.

G. nemoralis (R. Uechtr.) R. Uechtr. & Körn – **PC**, 22: Polana Pieniński Potok, 670, nad potokiem.

Hepatica nobilis Schreb. – Gatunek rzadki; w Pieninach Zachodnich znany tylko z jednego stanowiska na wysokości 500 m. **PZ**, 22: Goła Góra, 600, las sosnowo-świerkowy, kilka osobników.

Hieracium aurantiacum L. – Z Pienin podawany tylko dwukrotnie, ostatnio w 1928 r. (por. ZARZYCKI 1981). **PZ**, 21: Polana Miedza, 800, uboga łąka, kilka osobników kwitnących (*I.W.*).

! *H. brachiatum* Bertol. ex DC – Takson dotychczas nie podany z Pienin. **PZ**, 21: Duży Cisowiec, 620, *Berb.*

H. laevicaule Jord. – **PZ**, 22: Wąwóz Gorceżyński, 575, zb. *Calamagr. var.*, nielicznie.

H. schultesii F. W. Schultz – **PZ**, 21: Czubatka, 660, *Fest. pall.*

H. umbellatum L. – Gatunek bardzo rzadki; z Pienin Zachodnich nie podawany. **PZ**, 21: Duży Cisowiec, 620, *Berb.*, nielicznie; **PC**, 22: Kras, 430, odłóg, nielicznie (*E.D.*).

Holcus lanatus L. – **PZ**, 22: część wschodnia dawnej pol. Podosice, 610, łąka ziołoroślowa; **PC**, 22: Nad Gródkiem, 620, *Anth.-Trif.* (*J.Z.*); Kras, 470, *Arrh. el.*, dość licznie.

H. mollis L. – **PZ**, 21: Zaukier, 740, licznie, łąka ziołoroślowa (*J.Z.*); Lęborg, 765, łąka ziołoroślowa, bardzo licznie (*J.Z.*); **PZ**, 22: Forendówka, 800, łąka ziołoroślowa; Pod Palenicą, 780, łąka ziołoroślowa, bardzo licznie (*J.Z.*); Chudziary – Wymiarki, 695, łąka ziołoroślowa, bardzo licznie (*J.Z.*); Mała Dolina, 775, *Ant.-Trif.* (*I.W.*); Wik. Dolina, 780, *Nard.*; **PC**, 22: Pieninki Pykowe, 700, łąka ziołoroślowa, licznie; Kurnikówka, 690, łąka ziołoroślowa, licznie.

Hordelymus europaeus (L.) Ehrh. – Gatunek rzadki, dotychczas nie podawany z Pienin Zachodnich. **PZ**, 21: Babiakowa, 710, ciepłolubna jedlina, kilkanaście osobników; **PZ**, 22: widły Straszego Potoku, 640, las jodłowy nad ściankami skalnymi, nielicznie.

Hypericum tetrapterum Fr. – **PZ**, 21: Majerz, 640, *Val.-Car.* (*G.V.*); Dolinki 590, *Val.-Car.* (*G.V.*).

* *Iberis umbellata* L. – **PZ**, 22: pobocze polnej drogi wzdłuż Macelowego Potoku powyżej Sromowiec Niżnych, 530, kilka osobników. Obserwowany w 1998 r., w roku następnym stanowisko zanikło. **PC**, 22: żwirowisko na lewym brzegu Dunajca na wysokości Kotuńki, 430, kilka osobników.

Juncus conglomeratus L. – **PZ**, 22: Wymiarki-Toporzysko, 780, łąka ziołoroślowa.

J. effusus L. – **PZ**, 21: Niedzica, 540, *Val.-Car.* (1993); Dolinki, 585, *Fil.-Ger.* (*I.W.*, *J.Z.*); poduszona młaka po E stronie szosy Krośnica – Kąty poniżej Dużego Locha, 630; **PZ**, 22: Wymiarki-Toporzysko, 780, łąka ziołoroślowa; Czarniawa, 780, *Cirs. riv.*; Pol. Nowe, 680, *Cirs. riv.*

Lonicera xylosteum L., forma o owocach pomarańczowożółtych. – **PC**, 22: Krościenko, 490, zarośla.

Luzula luzulina (Vill.) Dalla Torre & Sarnth. – **PZ**, 21: Polana Zaukier, 740, łąka ziołoroślowa, przy lesie, dość licznie.

Lycopus europaeus L. – **PZ**, 22: przełom Straszego Potoku, 620, wilgotne ziołorośla nad potokiem, pojedynczo.

Lythrum salicaria L. – **PZ**, 21: Niedzica, 540, młaka *Val.-Car.* (1993); **PZ**, 22: Wlk. Załonie, 645, *Cirs. riv.*; **PC**, 22: Pieniński Potok, 675, łąka ziołoroślowa, nielicznie (*I.W.*).

Malaxis monophyllos (L.) Sw. – Przez wiele dziesięcioleci w Pieninach nie obserwowany (por. ZARZYCKI 1981), w 1990 r. podany ogólnie z Pienin przez Szeląga (por. BERNACKI 1993). **PZ**, 22: powyżej Wąwozu Gorczyńskiego, na poboczu drogi na polanę Podosice, 610, skraj lasu świerkowego, 1 osobnik kwitnący, obserwowany w tym samym miejscu w obu latach badań; **PC**, 22: Wąwóz Sobczański, 550, zbocze orograficznie prawe, zb. *Agr.-Eup.*, 1 osobnik kwitnący i 1 płonny.

!* *Malva moschata* L. – Gatunek nie podawany z Pienin. **PZ**, 22: Wlk. Załonie, 650, łąka ze zw. *Arrh.* z dominacją *Trisetum flavescens*, 1 wielopędowy osobnik obficie kwitnący.

Monotropa hypopitys L. s. stricto – Dotychczas zbierana na jednym stanowisku w Małych Pieninach. **PC**, 22: masyw Trzech Koron poniżej polany Łazek Wyżni, 680, ciepłolubna jedlina, nielicznie.

Ophrys insectifera L. – **PZ**, 21: Rabsztyn, 640, zarastające świerkiem piarzysko u podnóża skały porośnięte murawą z dominacją *Calamagrostis varia*, 5 osobników kwitnących, 3 płonne; **PZ**, 22: górna część Wąwozu Gorczyńskiego, 610, garbek między drogą a potokiem, nieco wilgotny, porośnięty murawą z *Calamagrostis varia*, 4 osobniki kwitnące.

Orobanche caryophyllacea Sm. – Gatunek dotychczas nie podawany z Pienin Zachodnich. **PZ**, 21: Kozia Góra, 790; **PZ**, 22: Nowa Góra, 850; **PC**, 22: Kras, 460; wszystkie stanowiska w *Orig.-Brach.*

O. lutea Baumg. – **PC**, 22: Polana Pieniny, 940, zb. *Ver.-Las.*, nielicznie; Kras 455, *Orig.-Brach.*, nielicznie.

Potentilla argentea L. – **PC**, 22: Sromowce Niżne, utrwalony kamieniec nad Dunajcem, 460, nielicznie.

P. recta L. subsp. *fallacina* (Błocki pro sp.) Asch. & Gr. **PZ**, 21: zarastający piarg pod Małym Lochem, 600, *Berb.*, ponad 100 kwitnących osobników; Długa Grapa, 670, *Orig.-Brach.*

Pyrola minor L. – **PZ**, 22: koło Kirowej Skalki, 770, świerczyna, nielicznie.

Quercus robur L. – **PZ**, 21: Zamczysko, 680, zarastający zrąb, jeden osobnik 4 m wysoki.

Saponaria officinalis L. – **PC**, 22: piargi na południowych zboczach Trzech Koron, ok. 700 m, *Gymn. rob.* i *Orig.-Brach.*, po kilkadziesiąt osobników – wcześniej podany z „rumowisk” pod Trzema Koronami (por. ZARZYCKI 1981); Sromowce Niżne, na utrwalonym żwirowisku nad Sobczańskim Potokiem poniżej schroniska „Trzy Korony”, 460, kilkadziesiąt osobników.

Scirpus sylvaticus L. – **PZ**, 21: Czorsztyń, młaka przy pawilonie PPN, 650, *Fil.-Ger.*; Majerz, 640, *Val.-Car.* (*G.V.*); Dolinki, 590, *Fil.-Ger.* (*I.W.*, *J.Z.*); Barbarzyna, 580, *Cir. riv.* (*J.Z.*); Lębog, 550, *Val.-Car.*; Pol. Kąty, 530, *Val.-Car.*; pol. Pod Stusem, 670, *Val.-Car.* (*G.V.*); Łysa Góra, 620, *Val.-Car.* (*G.V.*).

Scutellaria galericulata L. – Gatunek w Pieninach bardzo rzadki; w Pieninach Centralnych nie obserwowany. **PC**, 22: Pod Ociemnem 430, *Val.-Car.*, bardzo nielicznie.

Senecio subalpinus W. D. J. Koch. – **PZ**, 22: pomiędzy polanami Miedza i Kwicurki, 780, zrąb w lesie jodłowym, 1 osobnik obficie kwitnący.

Sparanium erectum L. *emend.* Rchb. s. stricto – **PZ**, 21: sztuczny stawek przy ujściu Głębokiego Potoku, 490, licznie; **PC**, 22: Sromowce Niżne, brzegi Potoku Macelowego przy ujściu do Dunajca, 460, fragmenty *Sparanio-Glycerietum*, licznie.

Stachys recta L. – **PZ**, 21: Kąty, 510, nielicznie, *Orig.-Brach.*; **PZ**, 22: Macelowa Góra, 760, *Fest. pall.*, nielicznie; Wąwóz Gorczyński, 560, *Fest. pall.*; Cyrlowa Skała, 800, *Orig.-Brach.*, nielicznie.

Thesium alpinum L. – **PC**, 22: Ganek, 965, *Dendr.-Sesl.*, nielicznie (*I.W.*).

Triglochin palustre L. – **PZ**, 22: młaka przy drodze wzdłuż Macelowego Potoku poniżej Wąwozu Gorczyńskiego, 540, *Val.-Car.*, pojedynczo; Lębog, 550, *Val.-Car.*; Pod Ociemne, 425, *Val.-Car.*, nielicznie.

Veratrum album L. subsp. *lobelianum* (Bernh.) Rchb. – **PC**, 22: Wyrobek, 800, zb. *Ver.-Las.*, nielicznie; Kosarzyńska, 830–880, zb. *Ver.-Las.*

Veronica scutellata L. – PZ, 21: Dolinki, 580, wilgotne zagłębienie na łące, liczne pędy tworzące niewielki płat (I.W.).

* *Vicia dasycarpa* Ten. – PZ, 21: Sromowce Wyżne, 605, *Ger.-Sil.*, nielicznie (E.D.); PC, 22: Kras, 430, odłóg, nielicznie (E.D.).

* *V. tetrasperma* (L.) Schreb. – PZ, 22: Izgrond, 590, łąka ze zw. *Arrh.*, nielicznie (J.Z.).

* *V. villosa* Roth – PC, 22: Kras, 435, łąka ze zw. *Arrh.*, nielicznie (J.Z.), odłóg, nielicznie (E.D.).

Viola mirabilis L. – PC, 22: Piarg pod Trzema Koronami, 580, nielicznie; Wąwóz Sobczański, 560, dość licznie; piarg pod Kopą Siana, 680, wszystkie stanowiska w zb. z *Calamagr. var.*

Podziękowania. Autorki dziękują osobom, które udostępniły swoje dane oraz drowi Z. Szelałgowi, który oznaczył lub też potwierdził oznaczenie gatunków z rodzaju *Hieracium*.

Praca wydana w ramach grantu 6 P04F 012 20.

LITERATURA

- BABCZYŃSKA-SENDEK B., CABALA S. & KIMSA T. 1990. Nowe stanowisko obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus* w Małych Pieninach. – *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **46**(1): 73–77.
- BERNACKI L. 1993. *Malaxis monophyllos* (L.) Swartz [*Microstylis monophyllos* (L.) Lindley] – wyblin jednolistny. – W: K. ZARZYCKI & R. KAŻMIERCZAKOWA (red.), Polska czerwona księga roślin. ss. 272–273. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN i Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- DZIEWOLSKI J. 1993. Przyczynek do flory Pienin. – *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **49**(2): 71–73.
- JAGIEŁŁO M. 1992. Storzycy łąk i polan Pienińskiego Parku Narodowego. – *Pieniny – Przyroda i Człowiek* **2**: 43–49.
- MIREK Z. 1988. *Glyceria nemoralis* Uechtr. et Koern. w polskich Karpatach – rozmieszczenie i siedliska – *Fragm. Flor. Geobot.* **33**(3–4): 231–237.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 1995. Vascular plants of Poland – a checklist. – *Polish Bot. Stud. Guideb. Ser.* **15**: 1–303.
- PIĄTEK G. & VONCINA G. 1995. Stanowisko storzana bezlistnego *Epipogium aphyllum* w Pieninach. – *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **51**(4): 68–70.
- WRÓBEL I. 1999. Nowe stanowisko *Epipactis microphylla* (*Orchidaceae*) w Polsce. – *Fragm. Flor. Geobot. Ser. Polonica* **6**: 282–284.
- ZARZYCKI K. 1981. Rośliny naczyniowe Pienin. ss. 259. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa – Kraków.
- ŻÓŁKOŚ K., MINASIEWICZ J. & SZLACHETKO D. L. 1998. Kruszczyk ostry *Epipactis leptochila* – nowy dla Polski gatunek storczyka. – *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **54**(2): 91–94.

SUMMARY

The list of 95 vascular species, as rare for the Pieniny Mountains, was given. The species mentioned for the first time from this area were marked with a note of exclamation and synanthropic ones with an asterisk. The list is based mostly on data from 1998–2000.

Przyjęto do druku: 23.10.2000 r.